

Sygn. akt VIII U 1024/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2022 r. w Gliwicach

sprawy M. J. (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 czerwca 2021 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu M. J. prawo do ponownego przeliczenia emerytury przy zastosowaniu przepisu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(-) sędzia Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt: VIII U 1024/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 lipca 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. J. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS powołując się na art. 110a wskazał, że wyliczony dla ubezpieczonego, w oparciu o przedstawione przez niego dowody, maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie osiągnął wymaganego w przepisie art. 110a poziomu 250 %.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia w myśl art. 110a. Ubezpieczony wniósł również o zwrócenie się do jego pracodawcy, bądź jego następcy prawnego o dostarczenie wszelkiej możliwej dokumentacji na podstawie, której możliwe będzie odtworzenie jego zarobków przez biegłego, a następnie ustalenie na nowo wysokości jego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. J. urodził się (...) Zaś prawo do emerytury górniczej uzyskał z dniem 12 grudnia 1995r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 7 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1984 do grudnia 1990, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 318,80% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono staż pracy w ilości 28 lat i 5 miesięcy okresów składkowych.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz przeliczenia z uwagi na doliczenie stażu pracy.

Po uzyskaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu.

W dniu 22 czerwca 2021r. ubezpieczony wniósł o ponowne obliczenie emerytury w oparciu o art. 110a ustawy emerytalnej, z uwzględnieniem zarobków z dowolnych 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, przypadających przed rokiem zgłoszenia niniejszego wniosku. Domagał się też ustalenia faktycznie osiągniętych przez niego zarobków za lata 1971-1979. Do wniosku tego dołączył zaświadczenia Rp-7 potwierdzające osiągnięte przez niego wynagrodzenia za lata 1980 – 1996.

W związku z powyższym ZUS wydał zaskarżoną decyzję z 1 lipca 2021r.

W toku postępowania w niniejszej sprawie Sąd zwrócił się do Spółki (...), o nadesłanie kompletnej dokumentacji osobowej i płacowej odwołującego za cały okres zatrudnienia w kopalni KWK (...).

Na podstawie przekazanej dokumentacji osobowej oraz w oparciu o opinię z 8 marca 2022r. (k.19-44), Sąd ustalił iż ubezpieczony ożenił się w (...)i od tego czasu przysługiwało mu 8 ton węgla deputatowego. Jego dzienne stawki zaszeregowania wynosiły: jako młodszego elektromontera pz. 94,00 zł od 11 listopada 1970r., jako elektromontera pz. 106,00 zł od 1 czerwca 1972r., 136,00 zł od 1 stycznia 1975r. W związku z powyższym maksymalna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne M. J. wynosi:

- za rok 1971 – 34.308,05 zł,
- za rok 1972 – 40.337,50 zł,
- za rok 1973 – 41.280,90 zł,
- za rok 1974 – 46.175,20 zł,
- za rok 1975 – 58.415,47 zł,
- za rok 1976 – 60.799,73 zł,
- za rok 1977 – 64.533,80 zł,
- za rok 1978 – 63.085,00 zł,
- za rok 1979 – 73.976,80 zł,

Sąd odtwarzając powyższe zarobki ubezpieczonego, uwzględnił zapisy w jego dokumentacji osobowej, dotyczące stawek zaszeregowanie, stałych dodatków, które niewątpliwie były wypłacane, jak specjalne wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy. Ilość dniówek Sąd ustalił w oparciu o normatywny czas pracy obowiązujący w latach za które odtworzono zarobki, z uwzględnieniem znajdujących się w aktach osobowych, kart zasiłkowych.

W oparciu o te założenia Sąd ustalił, iż wwpw z najkorzystniejszych 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, tj. z lat: 1972-73, 1975, 1980-96 wynosi 262,43 %.

Po doręczeniu opinii stronom, ubezpieczony nie składał do niej zastrzeżeń. Również organ rentowy podzielił wnioski płynące z opinii biegłego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt osobowych ubezpieczonego (koperta k.10) i akt emerytalnych dołączonych do akt sprawy oraz opinii biegłego z zakresu emerytur i rent Z. T., z 8 marca 2022r. (k.19-44).

Sąd z przyczyn wyżej opisanych w pełni podzielił wnioski płynące z wyliczeń opinii biegłego, którą Sąd przyjął za logiczną i spójną.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony jest uprawniony do emerytury obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 7 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1984 do grudnia 1990, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 318,80% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%. Bezspornie ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury pozostawał w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył bowiem 22 czerwca 2021r. wniosek o przeliczenie emerytury w związku z art. 110a ustawy emerytalno-rentowej.

Zgodnie z art. 110a ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022r., poz. 504 ze zm.) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto po przyznaniu świadczenia kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Art. 110a ustawy, znajdzie zatem zastosowania do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wysokość emerytury ubezpieczonego, któremu zaskarżoną decyzją odmówiono przeliczenia świadczenia, nie uwzględniając równocześnie w wyliczeniach stanowiących podstawę wyliczeń Sądu, zarobków za okres zatrudnienia w KWK (...) za lata 1971 – 1979, ze względu na nieprzedłożenie przez odwołującego dowodów pozwalających organowi rentowemu na wliczenie wynagrodzenia za te okresy.

Organ rentowy odmawiając wliczenia do podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenia za sporny okres w kwotach wnioskowanych przez ubezpieczonego, kierował się treścią § 21 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), zgodnie z którym środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Niemniej jednak przepisy rozporządzenia regulującego postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, zawierające ograniczenia dowodowe, nie mają zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów. Dopuszczalnym jest, więc ustalenie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dowody zastępcze (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006r. w sprawie I UK 179/06, opubl. w LEX nr 342283; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z 21 sierpnia 2013r., III AUa 1768/12).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni akceptuje stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie z 4 października 2012r., w sprawie III AUa 305/12, gdzie wskazano, iż w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, wówczas można uwzględnić tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości.

Sąd po dokonaniu opisanych powyżej wyliczeń przyjął, iż najbardziej optymalnym wariantem dla wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia jest obliczenie jego podstawy w oparciu o zarobki z 20 najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu tj. lat 1972-73, 1975, 1980-96, gdzie wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 262,43 %, był zatem wyższy od przyjętego przez ZUS.

W konsekwencji, Sąd w sentencji wyroku – na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy – Klimek